

Zdůvodnění nominace soutěžních příspěvků IX. ročníku literární soutěže pro mládež

Skrytá paměť Moravy

I. kategorie

Prvá věta, první stránka – pokud čtenáře zaujmou, má autor téměř vyhráno. To dokázal i sympaticky sebeironický příběh **Všude dobře... (17,1)**. Petr Knedlík, hrůzostrašný tělocvikář Sulc i neodolatelná karamelová tyčinka Twix – to jsou hlavní hrdinové humorného vyprávění. Hrůzy pátečního tělocviku i zděšení z nečekaného sobotního setkání s tělocvikářem Sulcem hrdina ve zdraví přežívá jen díky své trvalé připravenosti mít něco v zásobě. K tématu soutěže *Všude dobře...* se autor postavil nečekaným, ale svěžím způsobem, který čtenáře pobaví.

Autor či autorka textu s názvem **Dveře (48,1)** pojal téma *Všude dobře...* podobně jako mnoho jiných v podobě touhy po domovu, jež si začneme skutečně vážit, až jej ztratíme. Jedná se o příběh s fantastickými a snovými prvky, příběh o mnoha světech spojených mnoha dveřmi, o kterých není vždy jisté, kam vedou. Ale hlavní hrdinka příběhu si naštěstí vybere správně a najde cestu zpět domů. Příběh je stylově čistý a prozrazuje bohatou autorovu slovní zásobu.

Na literárně hodnotném příběhu s názvem **Domů (56,1)**, jehož vypravěčem je týraný dostihový kůň, který uteče za svobodou a plnohodnotný život objevuje po boku klisničky v cizí stáji, oceňujeme zvládnutou kompozici, výběr jazykových prostředků, zvláště v působivých líčeních vnitřních monologů a krásy volné krajiny.

Stejně jako text **Cesta domů (127/1)** by klidně mohla začínat nějaká povídka Jacka Keruaca: „Zavážu si druhou tenisku, na rameno si hodím batoh, na ledničku pověším cedulku *Nikdy jsem tu neměla být*, prásknu dveřmi a jdu.“ Porota oceňuje přímočarost vyprávění, vtip a ostrost autorského postřehu. Díky tomu stačí jedna stránka na to, aby se hlavní postava dostala z domova, kde nikdy neměla být, až domů. Jenže zatímco začátek je vždy jednoznačný, konce jsou nejisté... Práci se podařilo postavit téma tak trochu na hlavu a porotu do pozoru.

II. kategorie

Na povídce **Světlo (4,2)** oceňuje porota citlivé vykreslení toho, co se zdá být prchavé, když to člověk žije, ale co se v něm přesto usadí jako vzácná vzpomínka: určitá nálada, přítomnost druhého člověka, přátelský hovor dvou bytostí během jednoho večera. Autorovi nebo autorce se v textu podařilo vystavět přirozené a chytré dialogy, a třebaže povídka kolem zadaného tématu spíše volně krouží, na několika místech se jej dotkne přímo ve středu. Doma je tam, kde já má své Ty.

Holubí dům (8,2) je poutavý a myšlenkově hluboký, baladicky laděný nostalgický příběh, cesta za snem asociovaná poezií písně dvojice Svěrák – Uhlíř „Holubí dům“. Student František Vaníček hledá holubí dům „jako symbol života, který právě ztrácí“. Dovedně napsaná povídka s četnými estetickými emocionálně působícími hodnotami. Oceňujeme přirozeně vedené živé dialogy, obratně zvládnuté uvozovací věty a dobře vystavěné vnitřní monology.

Téma drogové závislosti devastující lidské osobnosti, které se dostanou do blízkosti světa drog, zpracoval autor textu **Sníh (23,2)** žánrově na pomezí krimipovídky, ovšem tak, že v ní není vítěze. Poražení jsou všichni, ať již jednájí z jakýchkoli pohnutek. Próza, která zaujme především svou obsahovou intenzitou, se právem zařadila mezi ty nejvýraznější ve své kategorii.

Příběh **Cesta (50,2)** působivě líčí složité vnitřní pocity mladého člověka, který je postaven před nesnadné rozhodnutí. Chtít či nechtít poznat své biologické rodiče? Ta, která jej vychovává a miluje, adoptivní matka, činí toto rozhodnutí za něj a k narozeninám mu dává adresu biologických rodičů. Ve stylu vyprávění se pozitivně odráží i plastické vykreslení okolního prostředí i vlastní rozpolcenost na cestě za poznáním. Napětí vrcholí v okamžiku samotného setkání s osobu tak blízkou a přitom cizí – s biologickou matkou, které se odehraje pouze krátkými pohledy přes zavřené okno. Zklamání, rozhořčení i pocit zrady však mizí s návratem do vanilkou provoněné kuchyně a náruče matky.

Črta **Středa (51,2)** zaujme čtenáře jako realistický, nepřikrášlený, přitom jemně ironicky zabarvený výsek ze života náctiletých. Porota ve svém hodnocení dala přednost literárním hodnotám prózy i s vědomím toho, že v prvním plánu může být z výchovného hlediska považována za problematickou. Avšak zručné vedení dialogů, plastické vykreslení prostředí a

atmosféry, nápadité využití rekvizit svědčí o bystrém pozorovacím talentu autora a jeho schopnosti věcně a nesentimentálně formulovat a pojmenovávat věci pravým jménem.

zapsala: Mgr. Kristýna Cimalová
Rajhrad, květen 2015

schválil: doc. Mgr. Radek Malý, Ph.D.
předseda poroty